

[Erik Kragh.]

beslutning, den gjorde, var det i og for sig i logisk konsekvens af de ofte af sovjetlerne proklamerede politiske mål, nemlig bevarelsen af status quo i Europa. Det var altså en stramning af østblokken og hermed af blokpolitikken i Europa.

Når man taler så meget om at erstatte disse såkaldte militære blokdannelser med en europæisk sikkerhedsordning, vil jeg indrømme, at det lyder meget tiltalende; men jeg er ikke sikker på, at man helt gør sig klart, hvad disse blokdannelser egentlig er. Blokdannelserne er politiske. De eksisterer i virkeligheden kun i kraft af oprettelsen i sin tid af østblokken gennem Stalins erobringer; de er altså et resultat af Sovjetunionen — som jeg nævnte — erklærede politik om status quo i Europa. NATO- og Warszawapagterne er blot det militære udtryk for disse blokke, og disse pagters opløsning ville ikke føre til østblokkens opløsning, for østblokken holdes sammen, som vi nu har set, politisk af Sovjetunionen. Det vil sige, at opløsning af Warszawa- og NATO-pagterne blot ville skabe mangel på stabilitet og skabe uro i Europa. Det, man skal stræbe efter, er at få opløst den politiske blokdannelse, og det vil naturligvis komme en dag — for der er da ingen, der kan tro andet, end at liberaliseringen vil bane sig vej; det ligger i hele sagens natur, at efterhånden som udviklingen tager fart i de østeuropæiske lande, vil de tegn, vi ser i dag, blive så stærke, at de i forbindelse med generationsskifte i de østeuropæiske stater vil muliggøre en videregående liberalisering og hermed en realistisk afspænding og en begyndelse til slutning på blokdannelserne.

Jeg vil gerne drage nogle konklusioner af de begivenheder, der fandt sted ved overfaldet på Czekoslovakiet. Den første konklusion er, at en superstormagt som Sovjetunionen, der råder over i og for sig næsten ubegrænsede militære midler, ville være i stand til at gennemføre en sådan aktion, hvis den politiske ledelse besluttede

det, mod et hvilket som helst land i Vesteuropa, mellemstort eller lille. Derfor er engagementet af den anden supermagt i Europa en nødvendighed, hvis Vesteuropas frihed skal bevares, og dette er jo i USAs og de vesteuropæiske landes gensidige interesse; man har fra USA gentagne gange erklæret, at engagementet i Europa er af vital interesse for USA selv.

Den anden konklusion, jeg gerne vil drage, er, at det altså har vist sig muligt for Sovjetunionen gennem manøvrer at foretage en kolossal militær opmarch. Det politisk vanskelige ved dette problem er, at det ikke er til at bedømme, om en sådan manøvre er en virkelig manøvre, om den er et politisk pressionsmiddel, eller om den er en opmarch til angreb. Der kræves med andre ord en stor årvågenhed og et stort beredskab vest for jerntæppet.

Men selvfølgelig er det faren for eskalation, der er hovedelementet i den vestlige sikkerhed, og hermed kommer jeg til den tredje konklusion, som vedrører magtbalancen. Dette har været diskuteret offentligt, og man kan selvfølgelig sige, at selve magtbalancen mellem vest og øst er ikke berørt af, hvad der er sket. Kernevåbenbalancen, der er ryggraden i den samlede balance, er ikke berørt; men sikkerheden i Europa er berørt, for mens vi hidtil har haft 22 russiske divisioner i Centraleuropa, vil disse nu, efter alt hvad der foreligger, blive forøget med 8 eller 9 divisioner eller med omtrent 50 pct. Det vil sige, at russiske tropper vil opmarchere på grænsen ind til Bayern, og det vil sige, at det område, der direkte er truet af russiske tropper, vil blive forøget. Derfor må man have lov at sige, at sikkerheden for forsvaret af Vesteuropa er blevet svækket.

Min sidste konklusion er, at alt dette må mane os til øget sammenhold. Vi må også i den forbindelse huske den truende situation i Mellemøsten, hvor araberne er blevet genbevæbnede af Sovjetunionen, hvor det første russiske hangarskib har holdt sit indtog i Middelhavet, og hvor den russiske